Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-02-03

LS 2015-1406

Landstingsstyrelsen

Svar på skrivelse från Erika Ullberg (S) om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg (S) har lämnat en skrivelse till landstingsstyrelsen om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

De omvärldshändelser som ägde rum under november månad 2015, bland annat terrorattackerna i Paris, föranledde att Sverige genom säkerhetspolisen höjde hotnivån avseende hot om terror mot Sverige och mot svenska intressen. Detta har skapat ett nytt normalläge gällande säkerhetsfrågor som alla nu måste förhålla sig till. Stockholms läns landsting är inget undantag.

Stockholms läns landsting har det övergripande regionala ansvaret för bland annat hälso- och sjukvård, smittskydd och kollektivtrafik. Landstinget har även det organ med ansvar för regionplanering gällande mark- och vattenområden. Av dessa anses hälso- och sjukvården, smittskydd och kollektivtrafik samt den politiska ledningen vara samhällsviktiga verksamheter.

Med anledning av ovan blev landstingets tjänsteman i beredskap kontaktad av polismyndigheten med begäran om samverkan i form av ett fysiskt möte

den 18 november klockan 14.00. Efter mötet beslutades att den regionala sjukvårdsledningen skulle inta stabsläge.

Stabsläget innebär att krisledningsgruppen inom berörd verksamhet etablerar en stab för att följa händelseutvecklingen och planera för alternativa händelseförlopp. Det är dock viktigt att påtala att stabsläge i olika delar av organisation intas flera gånger per månad och att dessa är en del av en rutinåtgärd vid olika typer av händelser. Utvärderingen av dessa stabslägen ligger hos linjen och är en del av verksamheternas löpande verksamhetsuppföljning och är därför inte föremål för officiell utvärdering för redovisning på politisk nivå. Att inta rätt beredskapsläge, se till att beredskapsläget hålls och senare utväderas är en del av ansvarsområdet hos linjen. De erfarenheter den löpande verksamhetsuppföljningen ger tas sedan tillvara i utvecklandet av de katastrofberedskapsplaner som skrivs i samverkan med andra myndigheter.

Samtliga delar av organisationen övar kontinuerligt i fråga om olika beredskapslägen. Såväl krisenheten på LSF som katastrofmedicinska på HSF och flertalet kompetenscentra ute i andra delar av verksamheten övar kontinuerligt tillsammans med andra myndigheter. Föreberedelser pågår inför en övning med krisledningsutskottet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 januari 2016
Skrivelse från Erika Ullberg (S) den 1 december 2015

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektören

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-01-21

LS 2015-1406

Handläggare:
Anna Nergårdh

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -01- 21
Dnr. LS 2015-1406
Rotel I

Svar på skrivelse från Erika Ullberg (S) om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg (S) har lämnat en skrivelse till landstingsstyrelsen om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 januari 2016
Skrivelse från Erika Ullberg (S) den 1 december 2015

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Erika Ullberg (S) har lämnat en skrivelse till landstingsstyrelsen om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå.

Ett stabsläge är ett förhöjt beredskapsläge som intas vid behov av att samla resurser i landstingets tjänstemannaledning på ett effektivt sätt utifrån en specifik situation. Landstingets centrala förvaltningar som ansvarar för säkerhet och beredskap har också i uppdrag att löpande utvärdera uppkomna händelser som lett till beredskapshöjning. Enligt landstinget krisberedskapsplan (LS 1406-0750) ska ledamöter i krisledningsnämnden övas minst en gång per år under innevarande mandatperiod.

Förvaltningen föreslår att skrivelsen ska anses besvarad.

Bakgrund
Erika Ullberg (S) har lämnat en skrivelse till landstingsstyrelsen om utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå.

Stockholms läns landsting har ett regionalt sektorsansvar för hälso- och sjukvård, smittskydd, kollektivtrafik och tandvård. Utöver detta är landstinget regionplaneorgan för användningen av mark- och vattenområden. Av dessa ansvarsområden uppfyller hälso- och sjukvården, smittskydd och kollektivtrafiken samt den politiska ledningen i samverkan med landstingsledningen kriterierna för att klassas som samhällsviktiga verksamheter.

Stockholms läns landsting påverkas av vad som sker i vår omvärld. Den 18 november 2015 höjde säkerhetspolisen hotnivån avseende hot om terror mot Sverige och svenska intressen. I och med detta har Sverige har fått ett nytt normalläge gällande säkerhet som alla måste förhålla sig till.

Grunden för landstingets arbete vid inträffade händelser regleras i krisberedskapsplanen (LS 1406-0750) samt den regionala katastrofmedicinska beredskapsplanen (0406-1149).

Händelser och mindre störningar hanteras varje dag på olika nivåer i landstingets ordinarie linjeorganisation. Utöver detta normaltillstånd finns tre lägen för beredskapshöjning för att hantera allvarliga händelser.

- Stabsläge innebär att krisledningsgrupp inom berörd verksamhet etablerar en stab för att följa händelseutvecklingen och planera för alternativa händelseförlopp.

- Förstärkningsläge innebär att krisledningsgrupp inom berörd verksamhet etableras för att samordna verksamhetens insatser, samverka med övriga aktörer och vidta nödvändiga förstärkningsåtgärder.

- Katastrofläge innebär att krisledningsgrupp inom berörd verksamhet etableras när händelsen är så omfattande att normala kvalitetskrav inte kan upprätthållas och resurserna måste omfördelas och omprioriteras. Arbetet bedrivs i fullt utbyggd stab.

I landstinget finns en tjänsteman i beredskap, TiB SLL, som omedelbart efter larm ska kunna påbörja samordning och ledning av landstingets

insatser på regional nivå. Denna funktion ansvarar för att insatserna vid behov lyfts till landstingsdirektör och krisledningsnämndens ordförande.

TiB SLL har mandat att initialt fatta beslut om åtgärder för ledning och samordning vid allvarliga händelser som omfattar hälso- och sjukvården i landstinget. Vid andra typer av samhällsstörningar, som primärt inte berör hälso-och sjukvård, har funktionen rollen som larmmottagare och ska utan dröjsmål vidareförmedla larm till beredskapsfunktion inom berörd verksamhet i landstinget. Efter initiala åtgärder ska TiB SLL i samverkan följa händelseutvecklingen och löpande bedöma om det finns behov av eskalering.

Funktionen ska i ett tidigt skede etablera kontakt med landstingets centrala kriskommunikationsfunktion för initial bedömning och hantering av kommunikationsinsatsen.

Om det finns behov inom sjukvården kan TiB SLL besluta om att så kallad *särskild sjukvårdsledning på regional nivå* ska aktiveras, vilket motsvarar beredskapsläget stab. Övriga verksamheter inom landstinget, som exempelvis trafikförvaltningen, kan på motsvarande sätt aktivera sin krisledningsgrupp.

Att besluta om stabsläge är en åtgärd som ska vidtas när behov av samordning av centrala resurser finns. Landstingsdirektören har också möjlighet att aktivera en regional krisledning, RKL, för att samordna koncernens arbete och stödja de övriga krisledningarna i sjukvården eller bolag och förvaltningar. Respektive ansvarig förvaltning har också ansvar att utvärdera sin verksamhet, inklusive förändrade beredskapslägen löpande.

Vid en extra ordinär händelse kan landstinget aktivera sin krisledningsnämnd. Beslutet att aktivera nämnden fattas av landstingsstyrelsens arbetsutskotts ordförande, oftast i samråd med landstingsdirekören.

Överväganden
Landstingets tjänsteman i beredskap, TiB SLL, blev klockan 13:45 den 18 november kontaktad av polismyndigheten med en begäran om samverkan i form av ett fysiskt möte klockan 14:00.

Vid detta samverkansmöte gavs information under sträng sekretess. TIB SLL gjorde bedömningen att informationen var av sådan art att

landstingsdirektören skulle informeras samt att den regionala sjukvårdsledningen skulle inta stabsläge. TiB SLL informerade även förvaltningschefen på trafikförvaltningen. För att hantera informationen på ett tillfredsställande sätt kallades berörda parter till en muntlig dragning vid den regionala sjukvårdsledningens stabslokaler på Johannes brandstation. Detta möte ägde rum klockan 16:00. Vid detta möte deltog även säkerhetsskyddschefen och avdelningschefen för SLL Säkerhet och beredskap.

Från klockan 16:00 beslutades att särskild sjukvårdsledning på regional nivå samt trafikförvaltningens krisledningsgrupp skulle inta stabsläge. Landstingsdirektörens regionala krisledning samt övriga förvaltningar och bolag kvarstod i normalläge. Information gavs till krisledningsnämndens ordförande.

Klockan 19:30 den 18 november återgick den särskilda sjukvårdsledningen på regional nivå till normalläge. Trafikförvaltningens krisledningsgrupp återgick till normalläge klockan 18:00 den 23 november.

Att följa upp denna och liknande händelser av förhöjt beredskapsläge är ett löpande ansvar som åligger respektive berörd förvaltning

Krisledningsnämnden kan rent juridiskt inte sammanträda om det inte har inträffat en extraordinär händelse. Utom i fallet av extraordinär händelse är det landstingsstyrelsens arbetsutskott som samordnar landstingets kris- och säkerhetsarbete. Hälso- och sjukvårdsnämnden har att utöva ledning hälso- och sjukvård i enlighet med 10 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) vilket inbegriper katastrofmedicinsk planering. Trafiknämnden fullgör landstingets uppgifter som regional kollektivtrafikmyndighet enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

Enligt landstinget krisberedskapsplan (LS 1406-0750) ska ledamöter i krisledningsnämnden övas minst en gång per år under innevarande mandatperiod. Under 2015 gavs en muntlig information till nämnden den 3 mars. Även 2016 planeras specifik information till nämndens ledamöter.

Förvaltningen föreslår härmed att skrivelsen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anna Nergårdh
Chefläkare SLL

Stockholms läns landsting
SOCIALDEMOKRATERNA

SKRIVELSE

Landstingsstyrelsen
2015-12-01

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -12- 01
Dnr LS 2015-1406

Utvärdering av stabsläge med anledning av höjd hotnivå

Onsdag 18 november 2015 beslutade Säpo att höja hotnivån för terrorism riktad mot Sverige från tre till fyra på en femgradig skala.

En höjd hotnivå påverkar landstinget på flera sätt: kollektivtrafiken är ett potentiellt mål för attentat och sjukvården fyller en central funktion för samhällets beredskap vid en höjd hotnivå eller ett faktiskt attentat. På eftermiddagen samma dag gick landstinget som en följd av den höjda hotnivån i stabsläge.

Det är av största vikt att landstinget klarar av att motsvara samhällets förväntningar vid ett attentat, en olycka eller annat tillbud. Ytterst faller detta ansvar på landstingets politiska ledning.

För att försäkra medborgarna om att landstinget klarar av sitt uppdrag även vid exceptionella situationer krävs öppenhet, en vilja att självkritiskt utvärdera sin prestation för att utveckla och förbättra beredskapen vid speciella situationer.

För att försäkra oss om att landstinget klarar av sitt uppdrag krävs en utvärdering av hur väl landstinget klarade av att hantera stabsläget. En utvärdering och dialog som måste ske med alla landstingets relevanta funktioner, såväl verksamheter i egen regi som verksamheter som drivs av andra utförare. Vidtogs alla nödvändiga åtgärder? Spreds informationen till alla relevanta delar av landstingets funktioner?

En fungerande krisberedskap kräver, förutom utvärdering, övning från alla inblandade. Vi menar därför att krisledningsutskottet bör träffas regelbundet under mandatperioden för att upprätthålla den grad av kunskap och förberedelser som krävs för att klara sitt uppdrag.

Med anledning av detta vill vi ställa följande frågor:

- På vilket sätt kommer stabsläget i november att utvärderas?
- På vilket sätt kommer utvärderingen att presenteras för den politiska nivån?
- Kommer krisledningsutskottet att träffas regelbundet under mandatperioden?